

ÖSTSTATSVÅRD i Sverige år 2006

— OM MINA DRYGA TVÅ DYGN PÅ EN
PSYKIATRISK KLINIK FÖR DROG- OCH ALKOHOLAVGIFTNING

TILL SLUT BLEV DET FÖR MYCKET AV DET GODA; mitt whiskeydrickande hade sparat ur. Mitt stora intresse och passion, som först manifesterades i provsmakningar av Scotch, bourbon och all annan whisk(e)y, förvandlades successivt under flera år till orgier i konsumtion (se <http://www.dekadent.se>) som ledde till fullständig misär och flyttade mig allt närmare kyrkogården — inget liv för en 30-åring.

Jag avskydde att må dåligt med bakfyllångest och allt vad det innebär varje morgon, för- och eftermiddag och att sedan döda alla intensiva ångest-, skam- och skuld känslor med att dricka på nytt när kvällen nalkades. Mina sömnproblem hjälptes inte av att dricka mig till sömns, snarare stjälpes. Jag behövde något som kunde bryta den onda cirkeln, stoppa mig från att falla längre ner i denna självdestruktiva helvetesspiral.

Beslutet var frivilligt. Tvunget; efter att ha supit konstant i fem dygn och drabbades jag av delirium när spriten tagit slut och jag hade ingen annan utväg. Situationen var *mycket* allvarlig och jag kapitulerade och fann mig vara på väg till ”torken”, eller numera ett sjukhus i statlig regi och få en sk ”medicinsk behandling”. Tidigare kontakter med samtalsbehandling visade sig fruktbar ett tag, men förr eller senare edan spårade det ur igen. Fullständigt.

Jag visste inte exakt vad det skulle innebära att spendera ett okänt antal dagar på Psykiatriska kliniken, avdelning 47. Att jag skulle tilldelas en säng och matas med mediciner visste jag, men hur vistelsen på en sådan avdelning, hur kortvarig den än var, hade jag ingen erfarenhet av eller kännedom om.

Fredag 12.42.

Ankommer till avdelningen med packad väska beredd på att läggas in. Sitter och väntar i vad som känns som en evighet på att få prata med läkaren och äntligen få komma in och inse att det inte finns någon återvändo. *Nu är du här, nu ska du ta dig i kragen, nu ska det här fan lösas på riktigt!* Var inte helt klar i skallen, men kände mig ändå tämligen kry och det visade sig senare att jag med både exakthet och våltalighet beskrev min situation för den unge prydliga läkaren.

Strax före en timma i väntsalen sade någon i bakgrunden mitt namn och en fryntlig herre kom som en snut och bad mig blåsa för att avgöra min promillehalt.

”Ta ett djupt andetag och blås för kung och fosterland”, vill jag minnas att han sa. *Det här blir en dans på rosor, jag är fan inte full för fem öre!*

”Jaha, då skall vi se”, sa ”snuten” när den lilla maskinen räknade ut min promillehalt. Han sträckte fram den till mig och visade mig displayen.

”Du ser själv.”

2.82. *Jävlar! Vad fan händer nu?*

”Läkaren kommer strax.”

”Hur kan du ha så mycket i promillehalt nu? Du har ju inte druckit på sju timmar” undrade farsan som med sin sambo fraktat mig till platsen.

”Tja, inte fan vet jag”.

Väl hos läkaren blev det diverse standardfrågor jag ofta mött de senaste tio åren i min kontakt med diverse AT- och överläkare. Samma jävla svar men nu med några nya frågor såsom konsumtion per dygn osv. De schablonmässiga frågorna ställdes och den korta fysiska undersökningen som följde krossade varje hopp jag haft om att bli betraktad som en individ, inte en statistisk förvaringskandidat i Den Heliga Stats korridor. Den kalla, raa sjukhusverkligheten slog inte ner som en bomb, jag visste trots allt att mina förhoppningar var tämligen utsiktslösa, men i ett så utsatt läge som man ändå är kunde man ändå anta en viss försiktighet. Jag skickades hem med uppmaningen att sova och komma tillbaka på kvällen.

”Jag tog av mig jackan och satte mig i sängen och tittade mig runt i rummet och ut genom fönstret där - likt mitt sinne - det mesta började bli mörkt och frostigt.”

FREDAG 19.38

Läkare nummer två hade sju timmar och 2.0 mindre i promille senare samma frågestund och utförde samma fysiska undersökning men nu med tillägget att jag likt rattfyllon i USA fick gå på en linje i golvet och med ögonen stängda och utsträckta armar försöka nå min näsa med pekfingret. Jag småskrockade och frågade om jag var med i ”Cops”. Inget svar.

Jag blev ledsagad av en sköterska till avdelningen och togs in i ett rum där jag fick tömma min väska, jacka och byxor på tillhörigheter.

”Vi måste göra så här förstår du”, sa en annan sköterska nästan ursäktande.

”Jag förstår, det är OK. Jag har inte med mig något jag inte får”. Jag visste sedan tidigare att man inte ens får ha med sig så mycket som en Treo.

”Å nej, det tror jag inte, men vi måste kontrollera.” Kontroll var ordet.

Jag leddes till rum nummer tio. Tre sängar varav en verkade upptagen, men tom. Jag ställde in mina saker i garderoben, inspekterade den robotliknande sjukhusbädden med inte mer än ett lakan som täcke och en lövtunn kudde. *So this is it... Är det här jag ska ligga? Fy fan.* Jag tog av mig jackan och satte mig i sängen och tittade mig runt i rummet och ut genom fönstret där — likt mitt sinne — det mesta började bli mörkt och frostigt. Jag undrade om jag skulle få någon telefon för jag ville ringa Skatten och säga var jag var. På en liten panel på väggen fanns det uttag såväl som knappar till den hiskligt stora lampan över mig. ”Läs” och ”Natt” var alternativen. Jag tryckte på förstnämnda och det brutalt starka ljuset fick det att blixtra och dåna i skallen så jag slog instinktivt bort den. Samtidigt kom en liten stapplande gubbe in i rummet som först gick mot sin säng men när hans pundiga blick föll på mig sträckte han fram en Hob-

bitnäve och sa sitt namn (som jag glömt) följt av: ”Det är jag som bor här”.

”Jag med”, svarade jag.

Han lade sig i sin säng och jag gjorde detsamma, vilade huvudet på lövet och hoppades att han inte snarkade. En kvart senare besannades en mardröm som bara blev för mycket: den lille djäveln var frälst och pratade oavbrutet om Gud!

”Du vet, även om du nu inte tror på gud, så kan Han komma till dig, jag kan be för dig att han skall komma”.

”Nä, det är lugnt.” *För helvete, håll käften nu! Ska det vara så här dag efter dag, natt efter natt?*

”Gud kommer till alla, och till mig kom han för tre år sedan. Jag har knarkat i 28 år men nu är jag frälst”. *Va fan fortsätter du då att punda för? Rimmar jävligt illa, idiot.* ”Jesus har inte alltid alla svar, men att han finns där, bredvid dig, ska du alltid komma ihåg” *Mmmm, gör säkert du också när du skjuter i dig din nästa fix, jävla hundbrännare.*

En dryg timma senare gick han ut ur rummet samtidigt som en manlig skötare kom in i rummet och tog mitt blodtryck och min puls (”över normalt men inte så farligt”). När han gått och lill-Jesus kom in igen låg jag i sängen och låtsades sova så att han inte skulle fortsätta tjata religiösa hål i min fd satanismpanrade skalle. Det lät som om han packade. Jag log för mig själv. *Hah! Jag antar att hans Jesus står bredvid mig nu!* När han stack och jag blev ensam i rummet ljusnade läget. En sköterska kom in och gav mig 10 mg Stesolid, 50 mg Propavan och ett vitaminpiller. *Är detta allt de ger mig? Inget som tar bort suget efter alkohol? Inget som dämpar ångest bättre än den gamla epilepsibenson Stesolid?*

Dag 1 var över.

LÖRDAG. CA 07.30

Vaknar av att ett kvinnligt energiknippe till sköterska hojtar att det är frukost. Magen kurrade ordentligt så mat välkomnade jag. Det starka dagsljuset rakt i ögonen uppskattade jag däremot inte. Gick ut i matsalen strax utanför mitt rum där det redan satt ett par sorgliga skepnader, blott spöken av sina forna jag. Den ena rossligare, ruttnare, tunnare och mer skakande än den andre. Jag kände mig helt och hållet som fel man på fel plats. Som något som kunde lagas, men inte var redo att slängas på soptippen.

Slevade åt mig lite Corn flakes, en macka och en kopp kaffe. Alla var tysta och såg ut att äta sin första frukost på veckor. Kanske var det sant. Kanske hade flera varit vakna hela natten och väntat länge fram till frukostserveringen. Inte fan visste jag, bara att jag inte ville vara här länge. *Hur ska jag stå ut med åsynen av dessa vrak hela tiden?* Slog mig ned vid ett tomt runt bord och hoppades att ingen skulle börja prata med mig.

Såg en lapp på väggen. Frukost 07.00-07.30. 09.00 Rond. Kaffe 10.00-10.30. Lunch 12.00-12.30. Kaffe 14.00-14.30 *Hur fan kan de sörplas så mycket kaffe - ångestbidragande med sitt koffein - på en psyk/avvänningsavdelning?* Middag 17.00-17.30. Kvällskaffe 19.30-20.00. Och vad gör man däremellan? Vad gör man mellan dessa stolpar? Ingenting, visade det sig. Inte ett skit.

Efter frukost gick jag in på rummet och fick en stund därefter besök av farsan som hade med sig diverse ät- och läsbart.

”Det finns inte ett skit att göra här”, klagade jag.

”Nej, men det kanske... ja, det kanske är meningen också så att ni ska kunna vila ordentligt”, invände han. Hur fan man ska kunna vila i den miljön är för mig en gåta. Rastlösheten sätter sina klor i en redan fem minuter efter uppvaknandet första dagen. Jag hade inte *min* soffa eller TV, inte *mina* distraktionsmöjligheter såsom att glo på film eller sitta vid datorn eller prata i telefon. Inte ett skit. Småpratade vidare en stund med farsan som sa att han hälsar på igen dagen

efter.

Jag gick ut i korridoren. En korridor som var så lång att några av mina kära rumskamrater var tvunga att använda rullator för att ta sig till TV:n eller rökrummet längst bort. När jag slog mig ned i en av stolarna hälsade jag på en man i 45-årsåldern som satt där och tittade på TV. Han såg ut att ha varit med om en del. Han hade en tunn spretig mustasch, kort slitet hår, tunna armar och långa gula naglar. En hederlig gammal alkis.

”Får jag fråga varför du e' här?” Han tittade på mig med grumlig, men hoppfull, blick.

”Alkohol.”

”Jaså? Ja' me'. När ja' kom hit fick de bära mig in. Hemma va' ja' så full att ja' inte kunde gå. Ja' fick krypa fram å tebaks i lägenheten.”

Han flinade stort.

”Till och me' ambulanspersonalen fick bära mig. Då e' man inte nykter asså, när man inte ens kan gå själv.”

”Fy fan.”

”Ja. Ja' har druckit ungefär två sjuttifemmer om dan' i 20 år nu.”

Han log igen.

”Om dan?”

”Har aldrig haft några spärrar vettu. Står det sprit på bordet så dricker ja' tills det e' slut, spelar ingen roll vad det e'. Det e' morsans fel alltihop, hon satte inga gränser.” *Alla skyller då på något, aldrig sig själva.*

”Röker du?”

”Snusar, men ibland röker jag”

”Kom så tar vi en cigg.” Han reste sig upp ur soffan, slängde fjärrkontrollen på bordet och gick sakta men stabilt framför mig, öppnade dörren till vad som var det mest illaluktande rökrum jag varit i. Man behövde inte ens tända en cigg för att stilla sitt nikotinbehov; det hade räckt att stå där inne och andas i fem minuter för att få en ”nikko-kick” modell större. Vi satte oss vid ett bord och han slängde fram ett paket Prince. Vi tände varsin och han berättade om en del av de andra vilsna själarna på avdelningen.

”Har du träffat Anna? Inte? Hon e' så tunn å späd att hon ser ut som en 10-åring. Ingen vacker syn. Amfetamin.”

”Det var en dåre i samma rum som jag när jag kom hit men han stack senare på kvällen.”, inflikade jag. ”Han var riktigt jobbig. Pratade bara om hur han blivit frälst.”

”Åh den djäveln, fy fan!” han kastade huvudet bakåt och avlossade ett hjärtligt rosslande skratt som tydde på att han förmodligen rökt redan som foster.

”Ja du, han har jag träffat. Varför fortsätter han knarka om han funnit Gud?”

”Jag undrade detsamma igår.”

Hans fylleanekdoter avlöste varandra och vi rökte väl tre cigg var på raken. Han var det enda ”roliga” på stället även om han var något av en guru i dåligt omdöme. Han berättade tex att han under en och samma dag hamnat i fyllecell tre gånger. Det var en sommardag då han hade fyra 75:or. Vi snackade i en halvtimme och gick sedan till våra rum.

”Han var det enda 'roliga' på stället även om han var något av en guru i dåligt omdöme. Han berättade tex att han under en och samma dag hamnat i fyllecell tre gånger.”

Jag tog fram det enda läsbara jag fått med mig i all hast. Att packa väskan på fyllan var ingen bra ide. Boken jag tagit med mig var ingen annan än *The Wrong Case* av James Crumley som handlar om en hårdkokt privatdeckare som mest hänger på barer, dricker för mycket whiskey och bara umgås med alkisar och drägg. Hur fan jag tänkte när jag valde att packa ner den kanske någon kan förklara för mig en dag...

Tjugo sidor hann jag med innan det utifrån korridoren ropades om att det var dags för kaffe. Jag gick aldrig ut eftersom jag inte ville ha ngt. Har de här människorna aldrig hört att en kopp kaffe kan förta effekten av lugnande medicin? Jag ville ta en snus men hjärtat dunkade för hårt och fort i bröstet att jag bestämde mig för att bara läsa vidare:

”When I went to shut the door, the smell of her was thick in the cool air of my office, a fragrance of spring, flowery and untainted, then old Simon shuffled sheepishly through the open door, bringing the drinks and the smell of stale cigarettes and whiskey sweat with him”

Jag somnade med boken på bröstet.

12.10

Någon viskar min röst och skakar mig försiktigt i armen. Jag öppnar ögonen och ser en ny sköterska i 25-årsåldern med ett utseende som utstrålade medkänsla och harmoni.

”Det är lunch nu. Gå och ät lite så ska vi prata sedan”.

Kände mig bakfull och olycklig och trodde alltihop varit en mardröm, att jag aldrig varit där. Ville ringa Skatten men visste att tidsskillnaden gjorde det omöjligt, även om jag haft en telefon. Gick och ringde en polare istället som fick maila henne. Han garvade igenkännande när jag berättade om hur det var på avdelningen.

I matsalen var det fler än vid frukost men mest alltför mycket personal som yrade omkring. Behöver de fyra pers för att diska en kastrull här eller? Tog en tallrik och ställde mig i den tre man långa kön och fick till slut min rikliga portion potatis, gröna ärtor och någon slags fiskslafs som jag bara fick ned hälften av. Satte mig återigen vid ett tomt bord. Plötsligt satte sig ett nytt ansikte framför mig, det var Tandpetaren, den tunna amfetaminberoende tjejen. Vi utbytte inte ett enda ord utan käkade bara. Robotlikt gjorde vi vad som stod på avdelningens schema. Vad kan hon ha för Orsak?

Mätt av mat och ångest gick jag in till rummet igen och möttes snart av den nya sköterskan. Jag fick lite info om vad som sker på avdelningen och frågor om hur jag tänkte lösa mitt problem, vad jag hade för plan. Hon kunde konsten att lyssna. Efter vår pratstund var det dags för förödmjukelse. Jag fick lägga mig på sängen för att få en vitaminspruta i arseltrakten, så det var bara att lägga sig på sidan och dra ner brallorna en bit och tröjan en bit upp och visa min gorillaröv. Det kändes som minst fem minuter men var över ganska fort. Därefter var det dags för det mer traditionella blodprovet som sedermera visar en uppsjö av värden bara läkaren vill veta.

”Hej Robert, nu ska jag ta ett blodprov på dej. Hej Bög. Den homosexuelle sköterskan satte sitt feta arsel på en pall och bad mig visa armarna för att avgöra vilken arm som bäst lämpade sig för ett nålstick.

”Jag hatar sprutor” påpekade jag.

”Ja men det här blir inte farligt serru.” *Spelar väl fan ingen roll, jag hatar dem ändå!*

Med vampyren ute ur rummet kunde jag återgå till min bok men kunde inte koncentrera

mig. Funderade på vad provet skulle visa. Sedan vandrade mina tankar till polaren i rökrummet. Hur kan man leva efter 20 års stenhårt supande? Hur kan folk som knarkar och super leva tills de blir +70? Livet ÄR inte rättvist.

Sköterskan återkom och pratade en stund och fick tålmodigt lyssna på min klagan. Rastlös. Uttråkad. Medicinen fungerar inte bla bla bla... Fick skickat med en annan sköterska pengar för att köpa cigaretter som avbröt oss och därmed var samtalet slut och jag såg henne inte igen, min sk ”kontaktperson” eller vad fan de nu kallade det. Tog mitt ciggpaket och vandrade genom korridoren som nu framstod som bron i ”Skriet”. I rökrummet satt nya ansikten som sedermera fick smeknamnen Döden och Grymtar’n. Min polare satt där också.

”Hur går det för dig”, undrade han.

”Ja du”, jag suckade djupt. ”En jävla skillnad mot förra lördagen.” Han småskrattade. ”Det finns ju inte ett skit att göra. Jag är så satans rastlös.”

”Ja, rastlösheten e’ nästan värst och sedan har de regler för allt här. Vi får inte ens dricka kaffe här inne, då kommer de och säger till en”.

”Jag kommer inte att bli långvarig här, fy fan.” Jag tände min cigg och drog i mig vad som kändes som halva ciggen i ett drag.

”Vet hur det känns, men här får en i alla fall röka! Ja’ har varit på ställen där en inte ens får de’. Jag minns ett ställe ja’ va’ på där ja’ inte rökte på åtta dar. Fan, efter det borde en ju egentligen slutat”.

Han flinade och fortsatte:

”Men man e ju så jävla dum. Jag kom hem å där låg en fimp i askkoppen, å det var en fin fimp också! *Fin fimp?* Så jag tände’n å sen satt man där igen med två paket om dan”.

Döden och Grymtar’n sade inte ingenting. Döden, en svårt hostande, t o m väsande, drygt 50-årig kvinna med en så skakig och bräcklig framtoning att man trodde hon när som helst skulle slås i spillror, var så otäckt sönderkörd att jag inte mäktade med att skänka henne många blickar. Enda gången jag hörde hennes mer än lovligt hesa stämman var när hon sa att hon hade så ont och ville bli utskriven. Hennes röst gav mig rysningar.

Grymtar’n höll på att driva mig över vansinnets brant med sina grymtningar och ständiga rapande. Han stapplade fram. Sade ingenting. Hrmmm. Raaap. Hrmmm. Tystnad. Raaap. Hrmmm. *JAG MÅSTE HÄRIFRÅN!* Han rapade t o m när han andades ut röken. *AS!* Tydligt hade han bott i USA tidigare och varit med om en olycka, fått kass vård, flyttat hem till Sverige, supit sig sönder och samman och sedan sökt vård. *Också ett jävla öde...* En enda gång fick jag ögonkontakt med honom och då kom jag att tänka på en scen i en av av Indiana Jones-filmerna där en orm slingrar sig ur ögonhålan på en döds-kalle. Hans drygt 50-åriga ögon var svarta och tomma som glas. Det kolsvarta håret och helskägget bidrog till att blott en blick erinrade om döden. Han fick mig att må fysiskt illa. Jag ville ge honom en käftsmäll. Jag ville kräkas.

15.10

Låg i sängen och läste och började undra vad klockan kunde vara. Kanske fem? Sex? Lade ifrån mig boken och gick ut i korridoren och tittade på klockan. Det kan inte stämman, inte mer än tre?! Kände hur ångesten kom krypande, en klump i bröstet, händerna började skaka och när jag satte mig på sängkanten fuktades min panna av svett. *Måste hem, måste hem, måste hem. Blir galen här, galen, galen, galen!* Ville prata med läkaren med enligt en sjuksköterska skulle han kanske inte hinna med rondan på hela dagen. Försökte lägga mig i sängen igen. Gick upp, tittade ut genom rummets fönster. Frihet. Frisk luft. Satte mig i en stol och försökte läsa. Noll koncentrationsförmåga. Gick ut i korridoren, satte mig i tv-soffan och zappade genom kanalerna. Bara skit. Kollade tidningens TV-tablå men den lovade lika lite gott som avdelningen.

Kände hur paniken började komma. Tittade på klockan. 15.26. Det här går inte, hur ska jag kunna stanna här i minst fem dygn de rekommenderar? *ALDRIG I HELVETE!* Gick in i rökrummet och där satt Polar'n och puffade på sina Prince.

”Rastlös?”

”Så in i helvete.” Tände dumt nog en cigg. ”Hur länge förväntar de sig att man ska stanna? Inget funkar ju här, varken tillvaro eller medicin”

”Nej, de' e' så. Tabletter har jag aldri' vart mycke' för. Benzo e' bara skit.

”Åtminstone Stesolid som de ger oss här. Hemma har jag min medicin som fungerar, varför ska jag vara här och få sämre medicin och må sämre? Det är ju sjukt.”

”Prata me' läkar'n. Du e' ju här frivillit”

”Ja, som sagt, här blir jag inte långvarig.”

Gick in i telefonhytten och fiskade upp mitt telefonkort och ringde farsan och berättade läget.

”Ni kanske inte behöver ta med er något mer att läsa till mig imorgon, vet inte om jag kan stanna mer än till imorrn.” Vi pratade en

stund och när jag gick ut och sneglade bortåt receptionen såg jag en snubbe komma med en stor väska. Tydligen en ny gäst i paradiset. Satte mig framför tv:n och glodde på skit i en halvtimme och gick därefter till rummet där jag till min bestörtning såg den nyankomne snubben låg i en av de två lediga sängarna. Han hade somnat och jag råkade väcka honom. Han presenterade sig och jag la mig i min säng. Tystnad. Han började berätta om hur jävla illa det var att ligga på ”det här sketstället”. Bara ”negativa vibbar och en jävla massa skit från de som jobbar här”. Han kan inte heller ha haft alla spelare på plan när han kom dit: personalen hade beslagtagit amfetamin han hade med sig.

”Om jag istället hade varit hemma, utan att dricka någon alkohol, hade jag inte mått så dåligt. Ångesten började bli outhärdlig, och inte gick det att be om någon för mig fungerande medicin och dos - på ett sjukhus! Det, om något, var sjukt.”

”Ursäkta, jag ska sluta klaga och vara negativ, men fy fan för det här!”

”Hur länge har du varit här som längst?”

”Förra gången var det väl sex-sju veckor” *Jävlar! Hur stod han ut?*

”Fy fan, jag kom igår och pallar knappt längre.”

”Är det din första gång?” undrade han, uppenbart förvånad.

”Första och definitivt sista.”

När middagen serverades kl 17.00 hade min nya rumskompis somnat och jag satt i rökrummet igen. Tandpetaren, Döden och Polar'n var där och inhalerade den enda lagliga drogen på stället.

”Korv & mos strax” sade Tandpetaren med någon slags motsägelsefull glädje i tonen. *Kan hon menyn måste hon ha varit här ett tag.* Jag kunde inte begripa att klockan inte var mer. Kände mig utmattad. Stället hade sugit musten ur mig på rekordtid. Om jag istället hade varit hemma, utan att dricka någon alkohol, hade jag inte mått så dåligt. Ångesten började bli outhärdlig, och inte gick det att be om någon för mig fungerande medicin och dos — på ett

sjukhus! Det, om något, var *sjukt*.

Middagen smakade inget alls och var över på fem minuter för min del. Inte ens om jag fått välja vilken maträtt som helst hade det smakat något. Funderade mer och mer på att åka hem men eftersom ingen läkare fanns på plats gick det inte. Ingen läkare - ingen utskrivning. Det kryllade av sköterskor av olika "rang" men inte en enda läkare. Skandal. Jag frågade en av dem om det fanns någon chans att han eller någon annan läkare skulle dyka upp, men ingen gav klara besked. Funderade på varför jag kände mig så oerhört trött, och kom snart fram till att en så hög, och konstant, anspänning jag haft sedan ankomsten gör den friskaste människan i världen trött.

19.58.

Jag fick min medicin och lade mig i sängen. Minns inte ens att jag lagt mig i sängen innan jag somnade, helt utesluttad och kraftlös. Sex timmar senare, strax efter två på natten, vaknade jag och hoppades att det snart var dags för frukost vilket också innebar att jag skulle få min Stesolid, om än nästan helt verkningslösa så försåg de mig ändå med en placebo-effekt. Att vakna så tidigt på en psykiatriavdelning när det är lika svart ute som inne, är en av de mest deprimerande situationer jag funnit mig i. Jag rycktes snabbt ur mina funderingar då snubben i sängen bredvid snarkade så jävla högt att det kunde väckt de döda. Det var inga "stockar" den killen drog, det var snarare gamla regalskepp. Om jag inte hade det innan så fick jag nu en grym huvudvärk. Varje snarkning var som när man känner den pulserande smärtan vid tandvärk. Jag försökte somna om, men det var helt omöjligt. Frustrerad och förbannad gick jag ut i korridoren och satte mig i en fåtölj. De flesta dörrar stod på glänt, och jag hörde fler som snarkade. Jag lutade mig framåt, lade huvudet i händerna, blundade hårt och drog håret bakåt som om jag var på väg att slita av det. Snarkningarna överröstade varandra och där satt jag och inte kunde sova. Nog. Gick ut till receptionen och fann en manlig sköterska som inte verkade vara lika mycket bög som vampyren.

"Två saker: för det första, kan du ge mig något att sova på, Zopiklon gärna."

"Mja, vi ska se." Vi gick till ett rum bredvid och han började rota i en hylla full av små lådor med namnetiketter.

"Ja, här har vi dig. En Zopiklon kan du få."

"Bra." Han fyllde en liten plastmugg med vatten och knäppte ur en Zopiklon ur dess karta. Jag svalde den som ett utsvultet lejon.

"Vad var det andra?"

"Va'?"

"Du sa 'två saker'."

"Jo, min granne snarkar så illa att jag inte kan sova. Har du några öronproppar?"

Han rotade en stund och sa att de var slut men han skulle försöka fixa några från en annan avdelning. Jag gick tillbaka till fåtöljen och väntade i tio minuter. Blev för rastlös och ursinnig av alla snarkningar att jag snart fann mig sitta i rökrummet. Polar'n satt där också. Han flinade när jag kom in.

"Jaså, ännu en nattuggla?"

"Ja, fy fan" suckade jag, "det kom en ny kille igår som ligger i sängen bredvid min och han snarkar så jävla högt att jag inte kan somna om."

"Aj då. Självs har ja' inte sovit sen ja' kom hit för fem dar' sen." *Å här sitter jag och klagar...*
"En skulle haft lite brännvin nu vetdu, då jävlar hade en somnat!"

Hans flin blev bredare. Dörren öppnades och Döden kom in och satte sig och plockade fram en cigg. Hennes händer skakade så mycket att det borde gett utslag på Richter-skalan. Hon sa

ingenting.

”Jag frågade efter öronproppar men de var slut här, hoppas jag får dem strax för jag tog en Zopiklon för 10 minuter sedan och de funkar ju inte om man sitter uppe och väntar på effekten.”

Tjugo minuter hade passerat när jag gick för att fråga om några ljudbedövare hade hittats. Jag fick dem med lyckönskningar om en god natt. Gick in i rummet, tryckte i skiten i öronen och lade mig och bad en stilla bön om att få somna om. Började känna den karaktäristiska bittermandelsmaken i munnen Zopiklon ger som biverkning och svor för mig själv att skiten hade börjat verka innan jag hunnit varva ner i några minuter. Mina axlar och min nacke var stela som om de drabbats av rigor mortis och öronpropparna dämpade kanske hälften av kakofonin i rummet. Längtade efter min säng, mitt varma täcke, min telefon. *Inte en enda natt till här!* Längtade efter friheten att gå upp mitt i natten och lyssna på Fields of the Nephilim eller kanske kolla på 60-talsfilmen ”The Pit and the Pendulum” med Vincent Price. Längtade efter mycket men inget av det fanns inom räckhåll. Inget som betydde något. Tiden gick outhärdligt långsamt.

När jag kom ut i korridoren visade den digitala klockan 2.45. Söndag. Å, *bara fyra timmar kvar till morgonmedicin och frukost...* Gick ut i rökrummet som precis som tidigare gästades av Döden och Polar'n.

”Snart slår klockan två igen” påpekade han litet surmulet.

”Vadå två igen?”

”Vi ska ställa om klockan ida' vettu, inte sommartid längre.” *Nej dra åt he...*

04.25

Satt i matsalens soffa och snackade med en sköterska jag inte sett tidigare. En inte alltigenom vacker skapelse men att snacka med henne fick tiden att gå. Vi utbytte knäppa historier om vad vi snurriga på sömnmedlet Stilnoct gjort och känt. Jag passade på att fråga om mer sömnmedel i den intilliggande receptionen men fick inget.

Några turer fram och tillbaka i rökrummet och klockan närmade sig 05.30. Jag kunde inte sluta tänka på att klockan egentligen skulle varit halvsju men det som var ställt bortom allt tvivel att jag inte kunde göra något åt var inte så svårt att vifta bort. Släntrade tillbaka in i rum nummer tio där dagen började gry för att hämta snus och bok. När jag stod och rotade i min väska kastade jag en förströdd blick på min sänggranne. Sekunden därefter vände jag mig om för att ställa tillbaka min väska i garderoben. *Vänta, rörde han sig inte?* Jag vände mig om igen för se om han var vaken eller inte och då såg jag hur det guppade under täcket. Det rödhåriga äcklet låg och runkade i sömnen. *Åh fy fan! Jävla pervo man hamnat med!* Sömngångare har man ju hört talas om men sömnrunkare? Det var ingen vacker syn, den gjorde mig så illamående att spykänslorna vällde över mig och jag stegade raskt mot toaletten, om inte annat så för att få lite andrum (*andrum*, på en psyktoalett?) och privatliv. Jag spottade några gånger i toaletten, sköljde ansiktet i kallt vatten och undrade för mig själv om det var för tidigt att duscha. Jag såg mig i spegeln och kände knappt igen mig med vildvuxet gråsprängt skägg och svarta påsar under ögonen. *Jävla grottmänniska, du kanske hör hemma här...* Om jag just hade vaknat efter en blöt fest hade varit en sak, men inte nu, inte här på denna förment vårdande plats. Måtte läkaren komma tidigt idag så jag blir utskriven. Tidigt som fan.

Klockan närmade sig frukost och jag gick till rökrummet för att ta vad jag hoppades skulle bli min sista cigg på stället. Jag och Polar'n var först att servera oss själva frukost och vi åt i tystnad medan personalen, de sex sköterskorna, tjattrade på medelålders vis. Plötsligt såg jag en skepnad i ögonvrån komma gående. Grymtar'n. *Jävla tur att jag hann käka färdigt.* Han roffade åt sig en skinkmacka och en kopp kaffe och satte sig vid vårt bord. Polar'n hälsade på

honom men jag tittade bara bort, ville inte se direkt hur han doppade sin skinkmacka i kaffet och tryckte in i kakhålet. Hrmmm. *Ska den jäveln börja rapa nu igen slår jag ihjäl honom...* Mitt humör denna söndagsmorgon var allt annat än bra. Något kaffe vågade jag inte ta eftersom det bara späder på ångest och skakningar. En i sammanhanget ung sköterska kom och gav mig min medicin. Jag visste att det skulle bli den sista dosen, inte en chans att jag stannade kvar till kvällen för ännu en helvetesnatt på denna avskyvärda inrättning.

Rökrummet besöktes efter frukost. Polar'n bolmade på men jag tände inte min cigg, reste mig istället upp och ställde mig och tittade ut genom fönstret. Ute sken solen och luften verkade frisk. Det fanns en balkong intill men den öppnades aldrig numera av "säkerhetsskäl" trots galler.

"Idag ska jag åka hem, jag blir friskare hemma än här."

"Ja, du e' ju här frivillit som sagt. Snacka med läkar'n."

"Ja, hoppas bara han kommer snart."

Gick till receptionen och frågade igen om huruvida det under gårdagen beramade mötet med läkaren kunde bli av snart.

"Han sitter på sitt kontor ser du", sa sköterska nummer 23 i samlingen. "Det är en lååång process." Hon log och frågade hur jag mådde.

"Jag måste hem. Det här är inte till någon hjälp" Med en medlidande blick; som bara en kvinna kan skänka; tycktes hon förstå och instämma i vad jag berättade. Det var betydligt mer än vad den ärkearroganta Armageddonskapelsen till läkare jag senare kom att prata med, gjorde. Jag passade på att fråga om någon dusch var ledig och en låstes upp åt mig medan jag gick in i rummet och plockade fram rena kläder.

Att jag som sagt inte var klar i skallen när jag packade min väska blev ännu klarare när jag såg att den sista rena t-shirten jag hade med mig var... olämplig, minst sagt. Jag skrattade högt för mig själv när jag vecklade ut den och såg brösttrycket i stora bokstäver: ARDBEG. *Hahaha, fan vilken dåre jag är!* Tar med en t-shirt med namnet på min skotska favoritwhisky till en av-
vänjningsavdelning!

*"Neågån whisku-reklam
beheuvör vi ente häur."*

Duschen gjorde ett litet underverk. Jag piggade till och fick nya krafter, som om jag spytt ur mig vistelsens svärta och syra. Drog på mig mina svarta armébyxor, t-shirten och gick till rummet för att packa. Ångesten satt som gjuten i bröstet, men nu var den lättare: läkaraset fanns på plats, nu kunde jag bli utskriven.

10.15

Satt i matsalen med några medfångar och lyssnade på deras prat. Stämningen var konstigt nog ganska uppsluppen. Mina tankar på att prata med läkaren hade för tillfället lagt sig då plötsligt en sköterska i Statens Tjänst ropade upp mitt namn. En smula snopen och oförberedd följde jag efter henne in till läkarens rum. Hon stängde dörren bakom mig och jag tittade på läkaren som satt bakåtlutad i sin stol och bara blängde. När jag så gick fram för att sätta mig mitt emot honom slängde jag fram näven i brist på annat. Sköterskan satte sig bredvid. Så, där satt vi, allihop. Jag med min ARDBEG-tröja med de tatuerade armarna i kors. Jag glodde på läkaren. Inte ett ljud. Han blängde på mig. Först en skärskådande ögonkontakt, sedan inspekterade han mina armar och till slut föll blicken oundvikligen på texten på min tröja.

"Ardbeg", sa han på skorrande skånska, *Skit! En skåning!* "Ei inte de en whisku?". Jag flinade lätt skamsen och svarade jakande.

”Neågån whisku-reklam beheuvör vi ente häur”, sade han på sin halvdanska strupcancerdialekt. Han hade en Orwellsk blick och framtoning som gav mig rysningar. Ett arrogant kräk som visste att han hade många ess i rockärmen medan jag — och alla andra på avdelningen, för den delen — satt helt utan kortlek. Slutkörda, fulla av ångest och vämjelse.

”Nej, det fattar jag men du tror väl inte jag kollade så noga vad jag packade ner med nästan tre i promille?” Sköterskan bredvid mig småfnissade lite och jag kände att jag trots hennes eventuella lojalitetstvång hade en bundsförvant.

Han vaggade upp stolen och tog fram mina provsvar.

”Din lejver meår ente bra, vejt diu deit?”

”Jag har en viss aning.” Han blängde. Det verkade vara en slags teknik han lagt till med, för att se om patienten skulle bryta ögonkontakten i någon slags fånig maktkamp. Jag blängde till min förvåning, tillbaka. Jag må ha varit svag, men det svinet skulle inte få ta min värdighet. *Vad fan är det med den här jäveln?*

”Ein viss aning?”

”Ja.” Han såg nästan förolämpad ut, som om jag sagt att hans fru var en 3-dollarshora och hans barn satans avkomma. Nu skulle han ”go for the kill” och sänka mig.

”Deina värden äur eåtta gångur öuver di normala”

”Jaha, åtta gånger... *Hoppсан!* Det säger mig egentligen inte så mycket eftersom jag inte har något att relatera till eller jämföra med.”

”Diu tar deit normala och läggur till eåtta geånger deit”

”Jo, jag fattar det” sade jag med hälften suck, hälften illa dold fnysning.

Han fortsatte maktkampen med sin löjliga tystnad och jag började bli rastlös och förbannat trött på den här uppblåsta primadonnan högt uppe i det blå.

”Veit diu vad som händör med lejvern om man som diu konsumejrar ein kvarting och fjårrtån eöl, sjiu keåmma tveåor dessutom, om dan?”

”Ursåka vad sa du? Fjorton öl och en kvarting om dagen?” jag var uppriktigt förvånad. ”Så där mycket dricker jag inte, var har du fått det ifrån?”

”Dei steår här i din sjeuournal” Han tittade på datorn med en antydan till flin.

”Det har jag aldrig sagt och det är helt fel. Det stämmer inte överhuvudtaget eftersom...”

”Diu kanske var årligare när diu kom heit onyktör?”

”... jag inte ens... Årligare? Nej... jag har inte ens så mycket öl hemma och har aldrig haft. Vad jag sa till din kollega var att när jag jobbade och kom hem på natten kunde det vissa dagar bli uppåt en kvarting för att jag skulle kunna sova. Inget annat. Vad du fått de fjorton ölen ifrån har jag ingen aning om”.

Min puls steg, jag började bli förbannad på riktigt. Jag bet ihop käkarna så hårt att jag trodde tänderna skulle explodera och knöt ena näven. Det började värka i hela underarmen.

Han fortsatte med att hålla ett mindre föredrag om levern och vad som hände med den... *old news*... När han var klar med sin lilla talövning tittade han på mig.

”Jaha, seå vad har diu tenkt daj niu då?”

”Tja” sa jag och tog ett djupt andetag, ”jag ska härifrån så fort som möjligt eftersom jag mår förjävligt här och...”

”Heur ska diu klara de?” han lade huvudet lite på sned.

”... inte står ut en dag till. Jag blir bara rastlös... hur jag ska klara det? För det första så har jag både lugnande och Antabus hemma som jag kan och kommer att börja med och också en bra kontakt med släkt, vänner och vårdpersonal hemma.”

”Och diu ræckur meinar diu?” *Det är ju fan mer än ni gör här!*

”Tja, om inte det skulle räcka så kan jag ju säga som så att jag vill ALDRIG mer komma hit och jag vill ALDRIG mer träffa dig.” Återigen tiltade han på huvudet lite och glodde.

”Jaug rekommendejrar ente daj att euåka him än.” Nu var det JAG som bara glodde.

”Antabus kan diu ente beörja med ennu endeå pga dessa lejevärden”

”Så när kan jag börja?”

”Jaaa...”, han lutade sig tillbaka. ”Ente tidigare än eom tejo daugar. Deå beorde lejevärdena gått neir till cirka tre”. Han använde diverse fikonspråk samtidigt som han började skriva en remiss. ”Diu måste ta neyja preuvör och sejdan kan vi sei hiur det är ställt mejd din lejver”

”Visst, men jag måste hem idag.”

”Jaha... Jaug kan ente hindra daj. Diu är här frivilligt. Jag kan bara stoppa di galna”.

”Det var ju också en kommentar” fnös jag.

”Men jag tyucker ente du ska eåka hem idaog, det är min rekommendasjon som läkare, men om diu ente litar på min kompetens ...” Han lutade huvudet åt andra hållet.

”Det kan väl finnas en massa orsaker till att jag vill åka hem? Dra inte så snabba växlar nu, OK? Det är inte direkt någon semester här”.

”Seom sagt, jaog kan ente hindra daj.”

Jag nickade och väntade på att han skulle säga något mer snorkigt. Ingenting.

”Jaha” sa jag till slut, ”OK då” och reste mig upp. ”Bra!”. Sköterskan följde mig ut och på vägen till rummet frågade Sömnrunkar'n, som satt och väntade på sin tur, hur läkaren varit.

”Vissa människor ska bara inte vara läkare.” Jag stegade på mot mitt rum. Fortfarande uppe i varv, helt och hållet inställd på att aldrig återvända till detta förvaringshus.

”Typiskt det här stället. Han var så illa alltså?”

”Han hade kanske passat i Auschwitz för 50 år sedan!”

Jag tog på mig min jacka, kollade så att jag fått ner alla mina saker i väskan och gick mot telefonhytten för att ringa farsan och be honom komma och hämta mig. Det skulle ta en dryg timma. Jag la på och kollade efter Polar'n för att önska honom lycka till men han syntes ingenstans. Väl framme vid receptionen kom sköterskan som varit med inne hos Dr Mengele och sa att jag skulle följa med henne för att få remissen.

”Men du kanske inte vågar följa med in hit”, hon log ett snett leende med glimten i ögat.

”Bara jag slipper se honom igen.”

”Jaså, tyckte du han var så hemsk?” Nu log hon litet större.

”Ja, fy fan” suckade jag. ”Är han alltid sådär spydig?”

”Han brukar säga att han inte är otrevlig, men burdus”

”Burdus?”, jag skrattade och tittade upp i taket. ”Verklighetsuppfattningarna går isär.”

”Jag tyckte du stod upp för dig bra”, log hon.

Jag fick remissen i handen med hennes instruktioner om hur och när det var dags att lämna ett nytt blodprov. Jag kände en oerhörd lättnad. Det var ingen remiss, det var en Biljett till Friheten.

När vi gick mot dörren och hon öppnade porten framför mig frågade hon om jag skulle klara mig nu. Fem steg utanför vände jag mig om.

”Du bara ler, du” sa hon med ett lite förbryllat, men glatt, ansiktsuttryck.

”Ja, det kommer gå bra. Jag vet att det kommer gå bra. Det här stället är det bästa och värsta som hänt mig, jag vill aldrig tillbaka och jag har allt jag behöver hemma: socialt stöd, mediciner, kontakt med professionell vård och annat. Det kommer gå bra.

Hon log.

”Lycka till nu då!”

”Tack ska du ha.” Jag började gå mot dörren när jag hörde mitt namn ropas. Det var Polar’n.
”Hej då grabben, och lycka till!”

Jag gick emot honom med ett stort leende.

”Jag måste ju för fan skaka hand med dig. Ha det bra!” Han hade kanske norra Europas såsigaste handslag, men vem fan brydde sig.

Inte han, inte jag.

Jag var ju på väg hem.

Text & layout av Robert Höög | minadress@gmail.com | www.dekadent.se | reviderad 21 april 2011